

Kurs-PM LT1035 VT26

VFU 2, 11hp

version 260318

Kurskod	LT 1035
Omfattning	11 hp
Betygsskala	Underkänd, Godkänd, Väl godkänd (U, G, VG)
Kursansvarig	Helena Lennholm, lennholm@kth.se
Examinator	Björn Hedin, bjornh@kth.se

Sammanfattning

Studenterna från KTH programmet Civilingenjör och lärare ska under denna VFU2-kurs utveckla kompetenser för lärarprofessionen genom att delta i skolans verksamhet och organisation under en längre period i en skola, mellan 26 januari och 13 maj (motsvarande 9 hp). Studenten ska under handledning delta i skolverksamheten under 28 dagar utspritt under vårterminen 2026, främst genom undervisning och auskultation, men även genom deltagande i möten, konferenser och liknande. Speciellt bör syftet med praktiskt arbete och laborationer inom tekniska och naturvetenskapliga områden uppmärksammas under VFU2.

Före, under och efter VFU-perioden ges träffar med föredrag och seminarier (motsvarande 2 hp). Datum och innehåll för träffarna anges på Canvas-sidan för kursen.

Under vårterminen har studenten andra kurser parallellt med VFU-kursen på KTH campus. Det är därför viktigt för VFU-handledaren på skolan att känna till att denna VFU2-kurs går med 30% fart under terminen och att studenten inte kan vara 100% på VFU-skolan. Förutom tiden som studenten är på en VFU-skola ingår i VFU2-kursen flera inlämningsuppgifter som anknyter till skolans verksamhet.

VFU-skolan

Det dagliga arbetet planeras och genomförs i nära samarbete med utsedd handledare på VFU-skolan. Studenten förväntas närvara på heltid i VFU-skolan under motsvarande 28 heldagar utspridda under kurstiden och under denna tid planera och genomföra minst 15 egna lektioner, auskultera vid minst 25. Med en lektion avses undervisning under 40–80 minuter. Längre pass kan räknas som fler lektioner. Om studenten är parplacerad så kan hen exempelvis planera och genomföra halva lektionen och parkamraten den andra halvan. Då har de genomfört en halv lektion var. Detsamma gäller om du genomför en halv lektion och din handledare andra

halvan. Studenterna kan även planera och undervisa i andra ämnen. Studenten ska dessutom delta i konferenser, idrottsdagar och annat som hör läraryrket till.

Det kan förekomma att studenter parplaceras hos en VFU-handlare. Studenterna kan då förstås närvara på varandras lektioner men detta räknas då inte som en auskultation. Studentens ska få individuell respons av sin handledare och göra individuella inlämningar.

Hur de 28 dagarna fördelas under vårterminen bestäms av student och VFU-handledare tillsammans i början av VFU-perioden. I januari kontakter studenten VFU-handledaren och VFUn startar tidigast den 26 januari och avslutas senast 13 maj. Om så önskas kan kortare perioder, t ex halvdagar, läggas samman till en dag. Under perioden samt när skolorna har sport- och påsklov arbetar studenterna med andra kurser som ingår i CL-utbildningen.

Experiment, laborationer och praktiskt arbete

Efter denna kurs är målsättningen att studenten ska ha använt sig av laborationer (kemi, fysik, biologi eller matematik) och/eller praktiskt arbete (teknik) som ett redskap i sin undervisning på VFU-skolan. Studenterna ska se möjligheterna i och våga använda olika övningar och praktiska aktiviteter för att illustrera och diskutera matematiska/naturvetenskapliga fenomen och tekniska principer.

Under VFUn ska därför studenten planera och genomföra en lektion som också kommer att utvärderas formellt av VFU-handledaren. Denna lektion måste inte innehålla laborativa eller praktiska moment men det är värdefullt om den gör det.

Under VFUn ska studenten också planera och genomföra en lektionsserie bestående av:

- (i) en förberedande lektion,
- (ii) en lektion där laborationen eller det praktiska arbetet i ämnet genomförs och
- (iii) en lektion där laborationen/praktiska arbetet följs upp och efterarbetas.

Till lektionsserien ska studenten skriva en reflektion över planeringen och genomförandet av lektionsserien.

Lärandemål

Efter godkänd kurs ska studenten kunna:

1. under handledning planera, genomföra, utvärdera och utveckla lektioner med fokus på praktiskt arbete och laborationer utifrån relevanta kunskaper i teknik och/eller naturvetenskapliga ämnen,
2. kommunicera genom lyssnande, talande och skrivande på ett för skolverksamheten ändamålsenligt sätt,
3. observera och analysera elevers lärande, inbegripet förutsättningarna för lärande, i relation till verksamhetens mål i allmänhet och i synnerhet beträffande praktiskt arbete och laborationer,

4. bemöta elever och skolpersonal i olika situationer med empati, respekt och ett professionellt förhållningssätt i enlighet med skolans värdegrund, samt identifiera och diskutera egna värderingar och attityder som kan ha betydelse för bemötandet,
5. diskutera hur jämlikhet, jämställdhet, hållbar utveckling och etik kan tas upp i den pedagogiska verksamheten i allmänhet samt i teknik och naturvetenskapliga ämnen i synnerhet,
6. identifiera, beskriva och analysera egna styrkor och utvecklingsområden inför nästa VFU-kurs i syfte att utveckla färdigheter som är värdefulla för yrkesutövningen.

Dessa lärandemål är vägledande för hela kursen. Studenten måste visa att hen uppnår samtliga lärandemål för att bli godkänd. Det visas performativt i skolan, på seminarier och skriftligen genom inlämnings-uppgifter o.d.

Kontaktpersoner

Kursansvarig: Helena Lennholm, lennholm@kth.se
Ansvarig för kursens akademiska innehåll, uppgifter o.d. Erhåller betygsunderlag från VFU-handledare.

VFU-samordnare: Annika Larsson och Rebecca Hansén;
education-itm@kth.se
Ansvarar för placeringar samt administrativa och ekonomiska kontakter med skolor och skolhuvudmän.

Examinator: Björn Hedin, bjornh@kth.se
Ansvarig för betyg och poäng.

Kursens uppgifter och aktiviteter

Kursen innehåller uppgifter och aktiviteter för studenten, varav en del är inlämningsuppgifter som lämnas in på Canvas som inlämningsuppgifter (U1-U3, U6, U8-U9. Uppgifterna U4, U5 och U7 har utgått).

Studenten ska i god tid innan kursstart beställa ett utdrag ur belastningsregistret på Polisens hemsida (<https://polisen.se/tjanster-tillstand/belastningsregistret/>). Utdraget ska tas med och lämnas i oöppnat kuvert till VFU-skolan första dagen.

Uppgift U1. Under den första veckan i skolan

Studenten går igenom detta dokument (KursPM), inklusive bilagor (VFU-rapport etc.), tillsammans med sin handledare. Studenten visar upp ett giltigt utdrag ur belastningsregistret både för sin handledare och för personalansvarig (eller motsvarande) i skolan. Tillsammans med handledaren planerar studenten VFU-perioden i grova drag och bokar in de dagar som studenten ska vara på VFU-skolan. Det ska vara minst 28 dagar. Se uppgiften U1 på Canvas.

Planera undervisning och auskultation

Gör så tidigt som möjligt en plan för de lektioner du vill auskultera på. Det är bra att studenten så tidigt som möjligt, i samråd med handledaren, planerar vilka undervisningspass denne ska hålla i. Önskvärt är att studenten, under överinseende

av handledaren, lägger upp en progression i undervisningen där studenten startar med ansvaret för del av lektion (tex. en demonstration) till att successivt ansvara för en lektionsserie bestående av tre sammanhängande lektioner som innehåller en laboration eller praktik aktivitet.

Uppgift U2. Auskultationsanalys

Under VFU-period ska studenten auskultera vid minst 25 lektioner. Det innebär att se och lära hur undervisning går till för att studenten själv kunna planera och hålla lektioner. När studenten auskulterar rekommenderas att studenten noterar sina observationer i auskultationsmallen (Bilaga C, se Canvas).

I uppgiften ska studenten skriva en kort text om max 1 A4-sida där studenten väljer ett fokusområde (se auskultationsmallen, Bilaga C). Analysera minst två observationer från olika lektioner med samma fokusområden samt reflektera kring skillnader/likheter utifrån olika sätt att undervisa och hur man kan förmoda att det påverkar elevernas lärande. Texten lämnas in på Canvas och presenteras också i tvärgrupper på Träff 2.

Uppgift U3 och U6. Lektionsutvärdering för lektion och lektionsserie

Under VFU ska studenten hålla minst 15 lektioner. All undervisning som genomförs ska kommenteras av handledare eller annan ordinarie lärare. Två av utvärderingarna är av en mer formell karaktär och både planeringen och utfallet diskuteras med handledaren och dessa kallas Lektionsutvärderingar.

Vid den ena formella lektionsutvärderingen planerar studenten för *en lektion*. Planeringen stäms av med handledaren före lektionen. Efter genomförandet (studentens undervisning) diskuterar studenten och VFU-handledaren igenom studentens undervisning. Studentens reflektioner efter samtalen lämnas in på Canvas som en inlämningsuppgift (U3).

Vid den andra formella lektionsutvärderingen planerar studenten en *lektionsserie* bestående av minst tre sammanlänkade lektioner som innehåller en laboration/praktiskt moment. Lektionsserien ska innehålla en förberedande lektion, genomförande av laboration/praktiskt moment samt en avslutande lektion då studenten följer upp laborationen/det praktiska momentet.

Reflektioner efter båda utvärderingarna inlämnas som inlämningsuppgift på Canvas, U3 för en lektion och U6 för lektionsserien. Se vidare instruktion på Canvas. Uppgifterna presenteras också muntligt i tvärgrupper på Träff 3.

Uppgift U8. VFU-rapport

VFU-rapporten fylls i av student och handledare vid VFU-periodens slut, se bilaga E. Blanketten lämnas in underskriven av både handledare och student, till kursansvarig på KTH i pappersform eller skickas i pappersform per post till kursansvarig på KTH. Den ska också scannas och laddas upp på Canvas.

På Canvas finns VFU-rapporten som ett separat PDF-dokument, digitalt ifyllbart. Observera att det ifyllda dokumentet måste skrivas ut på papper och skrivas under.

Uppgift U9. VFU-presentation

I den muntliga VFU-presentationen ska studenten reflektera över sina upplevelser under VFU-perioden och sina nyvunna lärdomar utifrån kursens mål och ett antal givna frågeställningar. Presentationen sker muntligt under träff 5 enligt separat schema. Presentationen får vara max 5 minuter/person.

Examination och betyg

- INL1 -Uppgifter U1-U3, U6 betygsskala: P, F , 2,0 hp
- VFU1 -Verksamhetsförlagd utbildning, 9,0 hp, betygsskala: VG, G, U

Examinator beslutar, baserat på rekommendation från KTH:s handläggare av stöd till studenter med funktionsnedsättning, om eventuell anpassad examination för studenter med dokumenterad, varaktig funktionsnedsättning. Examinator får medge annan examinationsform vid omexamination av enstaka studenter.

Kursen examineras utifrån följande underlag:

- Skriftliga inlämningar.
- Muntliga redovisningar.
- VFU-handledarnas skriftliga omdömen om studentens insatser och kunskaper.

Studenten kan om kraven för G inte nåts, underkännas på kursen och ska då informeras om underkännandet i ett samtal med kursansvarig. Orsaken till att den verksamhetsförlagda utbildningen avbrutits ska protokollföras. Vid underkännande på VFU2 har studenten rätt att genomföra ytterligare en VFU-period, dock inte fler än två sammanlagt. Om synnerliga skäl föreligger kan studenten ansöka om att få genomföra VFU-perioden ytterligare en gång. Genomförande av VFU-momenten erbjuds en gång per år.

Examinator beslutar, i samråd med KTH:s samordnare för funktionsnedsättning (Funka), om eventuell anpassad examination för studenter med dokumenterad, varaktig funktionsnedsättning. Examinator får medge annan examinationsform vid omexamination av enstaka studenter.

Deltagande i all undervisning är obligatorisk. Om särskilda skäl föreligger kan examinator i samråd med berörd lärare medge den studerande befrielse från skyldigheten att delta i viss obligatorisk undervisning.

Kvantitativa mål

De kvantitativa målen examineras främst genom handledarens utlåtanden i VFU-rapporten.

Aktivt deltagande i skolarbetet under hela VFU-perioden.

Studenten är närvarande och deltar i skolverksamheten (undervisning, konferenser, fortbildning, idrottsdagar o.d.) under hela VFU-perioden. Om studenten är frånvarande ska detta kompenseras. Detta görs vanligen genom att VFU-perioden

förlängs med motsvarande antal dagar, något man måste komma överens om med VFU-handledaren och skolan.

Undervisning

Studenten ska under VFU-perioden i samråd med handledaren planera, genomföra, diskutera och utvärdera minst 15 lektioner. Vi beräknar att en lektion kan vara ca 40-80 min, så ifall undervisningspassen är långa kan ett pass räknas som fler lektioner. Handledaren avgör detta och ombeds kommentera det i VFU-rapporten.

Auskultation

Studenten ska besöka i första hand handledarens, men även andra lärares lektioner, för att dra lärdom av erfarna lärares arbetssätt. Auskultationen ska omfatta minst 25 lektioner. Om möjligt bör studenten auskultera mest i sina egna undervisningsämnen, men även vid några lektioner i andra ämnen. Följ gärna en klass i alla ämnen under en hel dag.

Kvalitativa mål

De kvalitativa målen utgår från kursens lärandemål (se ovan). Det åligger student och handledare att i största möjliga mån planera VFU-perioden så att studenten får möjlighet att uppnå dessa mål. De examineras främst performativt och handledaren dokumenterar det i VFU-rapporten. Studentens förmåga att beskriva och reflektera över verksamheten som visas i skriftliga uppgifter, seminariedeltagande etc. utgör också en viktig del av bedömningsunderlaget.

Övergångsbestämmelser

Studerande kan begära att examination genomförs enligt denna kursplan även efter att den har upphört att gälla, dock högst tre gånger under en tvåårsperiod efter att kursen har upphört.

Betygskriterier

LT1035 är en omfattande kurs, med ett brett innehåll. Kursen betygsätts på skalan U, G, VG. Det är en samlad bedömning, betyg på enskilda moment eller deluppgifter meddelas ej. Betygskriterierna framgår av tabell 1 nedan:

Tabell 1. Betygskriterier

Betyg	Minimikrav
U Otillräckligt	Kraven för G har inte uppnåtts. Typiska brister kan vara: • En eller fler lärandemål uppnår inte betyget Godkänd. • Inlämningsuppgifter eller annan dokumentation har ej lämnats in eller är undermålig • Studenten har varit frånvarande på VFU och/eller seminarier • Studenten har inte undervisat på eller observerat tillräckligt antal lektioner

	Lektionsutvärderingar har inte kunnat genomföras
G Godkänd	De kvantitativa kraven på undervisning, lektionsobservationer och närvaro är uppfyllda. Alla uppgifter är utförda och uppfyller minimikraven. Samtliga lärandemål har uppnåtts till godkänd nivå.
VG Väl godkänd	Allt som krävs för G (godkänd). För de lärandemål där betyget väl godkänd är möjligt bör studenten visat färdighet och förmåga som väl och till alla delar uppfyller lärandemålet. För att student ska erhålla betyget "Väl godkänd" i slutbetyg ska studenten ha övervägande delen av möjliga lärandemål på en väl godkänd-nivå.

Bilagor

Blanketter ligger på Canvas vid respektive uppgift som kräver speciella dokument för inlämningsuppgiften samt under rubriken Blanketter och bilagor.